

ESG+stories

GREEN ENERGY

Ενεργειακή Κρίση VS Πράσινη Ανάπτυξη

NEWSROOM
24 ΜΑΪΟΥ 2023

Η σύγχυση γύρω από τις επιπτώσεις της ανάπτυξης των αιολικών πάρκων εμποδίζει την ενεργειακή ανεξαρτησία της Ελλάδας, που είναι κλειδί για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης. Τι συμβαίνει με τα απάτητα βουνά και πώς οι αποσπασματικές πρωτοβουλίες είναι προς επιβάρυνση των καταναλωτών;

Με την ενεργειακή κρίση, οι κυβερνήσεις έθεσαν υψηλά στην ατζέντα τους, τους στόχους για **ενεργειακή ανεξαρτησία** και **φθηνή ενέργεια**, κάτι που μέχρι πριν τον πόλεμο, θεωρούνταν δεδομένα ή και ελάχιστος σημασίας.

Οι στόχοι αυτοί, συμβαδίζουν απόλυτα με τον παγκόσμιο πολιτικό στόχο που είναι η **αντιμετώπιση της ανθρωπογενούς κλιματικής κρίσης**. Οι Α.Π.Ε. αντιμετωπίζουν αποδεδειγμένα την κλιματική αλλαγή, αφού παράγουν ενέργεια χωρίς εκπομπές ρύπων. Το γεγονός αυτό, αποτυπώνεται σε αριθμούς:

- τα αιολικά πάρκα στην Ελλάδα, εξοικονόμησαν σε ένα έτος τόσες εκπομπές CO₂ όσες εκπέμπονται από 3,8 εκατομμύρια επιβατηγά αυτοκίνητα δηλ. το **74% των επιβατηγών αυτοκινήτων** που κυκλοφορούν στη χώρα,
- η εξοικονόμηση αυτή ισοδυναμεί, από άποψης CO₂, με **11,5 εκατ. στρέμματα δάσους**, φυτεμένα με πάνω από 510 εκατ. δέντρα.

Σύμφωνα με την ετήσια στατιστική της ΕΛΕΤΑΕΝ, στο τέλος του 2022, λειτουργούσαν στην Ελλάδα 4.681MW αιολικών πάρκων τα οποία παρήγαγαν 10,7 TWh καθαρής ενέργειας. Αυτό είναι το 21,5% της εγχώριας ηλεκτροπαραγωγής ή το 20,6% της ηλεκτρικής κατανάλωσης και αντιστοιχεί στην **ηλεκτρική κατανάλωση 2,5 εκατ. νοικοκυριών**. Με τη θεώρηση ότι η παραγωγή αυτή θα προερχόταν στο σύνολό της από φυσικό αέριο, ισοδυναμεί με εξοικονόμηση 2,13 bcm εισαγόμενου φυσικού αερίου, ποσότητα που είναι ίση με το **35% των ετήσιων εισαγωγών αερίου το 2021**.

Όμως, εκτός από το όφελος στο περιβάλλον και την ανεξαρτησία, οι Α.Π.Ε. συνεισέφεραν οικονομικά στους καταναλωτές. Από την αρχή της ενεργειακής κρίσης διοχέτευσαν μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης σχεδόν 5 δισ. ευρώ σε επιδοτήσεις στους λογαριασμούς ρεύματος. Το

συντριπτικό μέρος αυτών των επιδοτήσεων (πάνω από 75%) προήλθε από τα αιολικά πάρκα. Ο δημόσιος προϋπολογισμός (δηλαδή οι φόροι μας) συνεισέφερε σε επιδοτήσεις ρεύματος πολύ λιγότερα (1,6 δισ. ευρώ). Τα αιολικά πάρκα δηλαδή, αποτέλεσαν και αποτελούν ασπίδα των πολιτών στην ενεργειακή και περιβαλλοντική κρίση.

Για αυτούς τους λόγους, ο πρόσφατος Κανονισμός του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου 2022/2577, όρισε ότι τα έργα **Α.Π.Ε εξυπηρετούν το υπέρτερο δημόσιο συμφέρον καθώς και τη δημόσια υγεία και ασφάλεια**. Αυτό πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά τη στάθμιση με άλλα συμφέροντα, όπως είναι η προστασία της βιοποικιλότητας, και έτσι, κατά περίπτωση, μπορεί να δίνεται προτεραιότητα στην εγκατάστασή τους. Φυσικά, τα έργα οφείλουν να λαμβάνουν κατάλληλα και επαρκή μέτρα για τη διατήρηση ή αποκατάσταση των πληθυσμών των διαφόρων ειδών. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι ακόμα και αν διαπιστώνονται επιπτώσεις σε

μεμονωμένα άτομα ή ομάδες ατόμων που ανήκουν σε προστατευόμενα είδη (π.χ. πουλιά), το έργο Α.Π.Ε. πρέπει να υλοποιείται, εφόσον ο πληθυσμός του είδους παραμένει σε ικανοποιητικό επίπεδο. Η εγκατάσταση ενός έργου Α.Π.Ε. μπορεί να απαγορεύεται μόνο εάν αποδεικνύεται ότι η υλοποίησή του θα έχει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, οι οποίες δεν μπορούν να μετριαστούν ή να αντισταθμιστούν.

Σύγχυση, αποκλεισμοί και αντιφατικά μηνύματα

Όμως οι κρίσεις ευνοούν τη σύγχυση. Έτσι, υπάρχουν συντηρητικές φωνές στο δημόσιο διάλογο, που όχι μόνο αγνοούν τα παραπάνω οφέλη, αλλά καταφαίνονται αδικαιολόγητα εναντίον των Α.Π.Ε. και των αιολικών πάρκων με πρόσχημα την προστασία του περιβάλλοντος και ζητούν να αποκλειστεί οριζόντια η ανάπτυξη αιολικών πάρκων από μεγάλες εκτάσεις της χώρας, οι οποίες -σε ορισμένες προτάσεις- αγγίζουν το 60% της χερσαίας έκτασής της. Αυτή η αντίληψη αφηφά την Ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ακόμα και η ελληνική πολιτεία, φαίνεται να εκπέμπει διφορούμενα μηνύματα σχετικά με την ανάπτυξη Α.Π.Ε στη χώρα. Για παράδειγμα, με την **αποσπασματική πρωτοβουλία για τα λεγόμενα απάτητα βουνά**, αποκλείει για δύο έτη οποιαδήποτε ανάπτυξη στους ορεινούς όγκους που κάθε φορά επιλέγει. Με τις προωθούμενες **Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες (ΕΠΜ)** και τη συστηματική αρνητική γνωμοδότηση για έργα Α.Π.Ε. μετατρέπει στην πράξη σε ζώνες αποκλεισμού όλες της περιοχές Natura ασχέτως της σημασίας τους ή της ευαισθησίας των διαφόρων υποπεριοχών τους.

Όλα αυτά αγνοούν ότι, όπως έχει επισημάνει η ΕΛΕΤΑΕΝ, [στην Ελλάδα όσο αυξάνεται το υψόμετρο ή όσο κινούμαστε σε περιοχές Natura, τόσο αυξάνει](#)

η πιθανότητα για υψηλότερο αιολικό δυναμικό. Για αυτό, οι οριζόντιοι αποκλεισμοί και οι γενικοί αφορισμοί που αποκλείουν, ατεκμηρίωτα και αναίτια, την αιολική ενέργεια από περιοχές με τέτοιο υψηλό αιολικό δυναμικό, οδηγούν στην αύξηση του κόστους της ενέργειας στον καταναλωτή και εμποδίζουν την ενεργειακή ανεξαρτησία της χώρα μας. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι είναι προς όφελός μας, οικονομικό και περιβαλλοντικό, **αν εγκαθιστούμε αιολικά πάρκα σε περιοχές με υψηλό αιολικό δυναμικό, καθώς έτσι παράγουμε περισσότερο και φθηνότερη ενέργεια με λιγότερες συνολικά ανεμογεννήτριες και με μικρότερη εδαφική κατάληψη.**

Η ανάπτυξη των Α.Π.Ε. μπορεί να πηγαίνει χέρι-χέρι με την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Ναι, τα αιολικά πάρκα, ως ανθρωπογενή δραστηριότητα, έχουν επιπτώσεις στο περιβάλλον. Οι επιπτώσεις όμως αυτές είναι τοπικές και μπορεί να ελαχιστοποιηθούν με ορθή χωροθέτηση και κατάλληλα μέτρα μετριασμού που προβλέπονται στους περιβαλλοντικούς όρους, ενώ καταβάλλονται διαρκώς προσπάθειες για να ελαχιστοποιηθούν ακόμα περισσότερο. **Ο βασικός εχθρός που έχουμε είναι η κλιματική κρίση και δυστυχώς η κλεψύδρα αδειάζει πολύ γρήγορα.**